

TEMA-CHEIE¹

Art. 14

Discriminarea și imigrația

(Ultima actualizare: 31.08.2024)

Introducere

Curtea a fost sesizată cu privire la problema discriminării în contextul imigrației din două perspective. Pe de o parte, Curtea a examinat capete de cerere privind pretinsa discriminare bazată pe statutul de imigrant al unei persoane. Pe de altă parte, Curtea a analizat cauze care ridicau probleme de discriminare bazată pe diferite motive într-un context legat de imigrație.

Discriminarea bazată pe statutul de imigrant

- Faptul că statutul de imigrant este mai degrabă un statut conferit prin lege decât unul inerent persoanei nu exclude posibilitatea ca acesta să constituie „orice altă situație” în sensul art. 14. O gamă largă de efecte juridice și de altă natură decurg din statutul de imigrant al unei persoane (*Bah împotriva Regatului Unit*, 2011, pct. 46; *M.T. și alții împotriva Suediei*, 2022, pct. 96).
- Argumentul care susține că statutul de refugiat constituie „orice altă situație” este și mai puternic, deoarece, spre deosebire de statutul de imigrant, statutul de refugiat nu implică o alegere (*Hode și Abdi împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 47).
- Având în vedere că statutul de imigrant presupune o alegere, întinderea marjei de apreciere acordate statelor contractante este mai amplă, iar justificarea necesară nu este la fel de importantă (*Bah împotriva Regatului Unit*, 2011, pct. 47).
- Deși există argumente de fapt și de drept în favoarea afirmației că situația persoanelor care fug de o situație generală din țara lor de origine (statutul de protecție subsidiară) și cea a persoanelor care au fugit din țara lor de origine din cauza unui risc individualizat de persecuție sau de rele tratamente (statutul de refugiat) nu sunt analoage sau similare în mod relevant, în sensul art. 14, este necesară o apreciere a circumstanțelor specifice fiecărei cauze, în special în ceea ce privește dreptul invocat (*M.T. și alții împotriva Suediei*, 2022, pct. 97-111).

Exemple notabile:

- *Anakomba Yula împotriva Belgiei*, 2009 – refuzul de a acorda asistență juridică unei străine aflate în situație de ședere ilegală pentru introducerea unei acțiuni în tăgada paternității copilului său;

¹ Întocmită de Grefă. Nu obligă Curtea.

Prezenta traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei și al Curții Europene a Drepturilor Omului și reprezintă responsabilitatea exclusivă a Institutului European din România

- *Bah împotriva Regatului Unit*, 2011 – refuzul autorității locale de a acorda prioritate pentru dreptul la locuință socială unei persoane rămase fără adăpost în mod involuntar, cu un copil minor, pe motiv că minorul era supus controlului imigrației;
- *Ponomarovi împotriva Bulgariei*, 2011 – obligația impusă străinilor, care nu aveau permise de ședere permanentă, de a plăti taxe de școlarizare pentru învățământul secundar;
- *Hode și Abdi împotriva Regatului Unit*, 2012 – imposibilitatea imigranților, care dețin permis de ședere temporară și au statut de refugiat, de a-și reîntregi familia întemeiată după ce au emigrat;
- *M.T. și alții împotriva Suediei*, 2022 – suspendarea temporară, pentru o perioadă de trei ani, a dreptului la reîntregirea familiei în cazul persoanelor care au statut de protecție subsidiară, spre deosebire de cele care beneficiază de statutul de refugiat.

Alte cauze privind discriminarea legată de imigrație

- Convenția nu garantează dreptul unui străin de a intra sau de a se stabili într-o anumită țară (*Ibrogimov împotriva Rusiei*, 2018; *Pajić împotriva Croației*, 2016; *Novruk și alții împotriva Rusiei*, 2016). Cu toate acestea, în cauzele privind reîntregirea familiei sau păstrarea legăturii dintre copiii adulți și părinții lor, speța poate intra „sub incidența” uneia sau mai multor dispoziții ale Convenției sau ale Protocoalelor la aceasta.
- Chiar dacă art. 8 nu impune obligații generale în ceea ce privește reîntregirea familiei [*Jeunesse împotriva Țărilor de Jos* (MC), 2014], o măsură de control al imigrației compatibilă cu art. 8 ar putea să constituie o discriminare și o încălcare a art. 14 [*Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 1985; *Biao împotriva Danemarcei* (MC), 2016].
- Un reclamant nu poate invoca existența unei „vieți de familie” în raport cu adulți care nu aparțin familiei sale în sens restrâns și cu privire la care nu s-a demonstrat că sunt sau au fost dependenți de acesta. Cu toate acestea, legătura dintre copiii adulți și părinții lor intră sub incidența noțiunii de „viață privată” în sensul art. 8 din Convenție (*Novruk și alții împotriva Rusiei*, 2016, pct. 88-89) și, prin urmare, art. 14 coroborat cu art. 8 se poate aplica în astfel de cazuri.

Exemple notabile:

- *Biao împotriva Danemarcei* (MC), 2016: refuzul de a încuviința reîntregirea familiei din cauza legăturilor existente cu o altă țară, în timp ce persoanelor care dețineau cetățenia daneză de cel puțin 28 de ani li se aplicau condiții mai favorabile pentru reîntregirea familiei;
- *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 1985: refuzul de a permite reîntregirea familiei soților reclamantelor stabilite în mod legal și permanent în Regatul Unit, pentru motivul că pentru o femeie în această situație era mai greu decât pentru un bărbat stabilit în Regatul Unit să obțină aprobarea ca soțul său, resortisant străin, să intre sau să rămână în țară pentru a se stabili;
- *Kiutin împotriva Rusiei*, 2011 și *Novruk și alții împotriva Rusiei*, 2016: discriminarea străinilor seropozitivi în ceea ce privește cererea lor de acordare a unui permis de ședere și/sau interdicția permanentă de a reîntra în Rusia din cauza stării lor de sănătate;
- *Pajić împotriva Croației*, 2016: refuzul de a acorda un permis de ședere din motive familiale unui partener străin, de același sex, având în vedere că legislația internă relevantă excludea o astfel de posibilitate pentru cuplurile homosexuale, deși permitea acest lucru pentru cuplurile heterosexuale necăsătorite;
- *Taddeucci și McCall împotriva Italiei*, 2016: refuzul de a acorda un permis de ședere din motive familiale unui partener străin de același sex având în vedere că doar membrii

cuplurilor heterosexuale s-ar putea căsători și ar putea dobândi statutul de „soț/soție” în vederea reîntregirii familiei.

Trimiteri suplimentare

Ghiduri privind jurisprudența:

- [Ghid privind imigrația](#)
- [Ghid privind drepturile persoanelor LGBTI](#)

Alte exemple:

- [Manual de drept european privind nediscriminarea](#), ediția 2018, publicat de Curte și de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA)
- [Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație](#), ediția 2020, publicat de Curte și de FRA

PRINCIPALELE TRIMITERI JURISPRUDENȚIALE

Hotărâri de principiu:

- *Bah împotriva Regatului Unit*, nr. 56328/07, CEDO 2011 (neîncălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Ponomarovi împotriva Bulgariei*, nr. 5335/05, CEDO 2011 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 2 din Protocolul nr. 1).

Alte cauze privind discriminarea bazată pe statutul de imigrant:

- *Anakomba Yula împotriva Belgiei*, nr. 45413/07, 10 martie 2009 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 6 § 1);
- *Hode și Abdi împotriva Regatului Unit*, nr. 22341/09, 6 noiembrie 2012 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *M.T. și alții împotriva Suediei*, nr. 22105/18, 20 octombrie 2022 (neîncălcarea art. 8, neîncălcarea art. 14 coroborat cu art. 8).

Alte cauze privind discriminarea legată de imigrație:

- *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 28 mai 1985, Seria A nr. 94 (neîncălcarea art. 8, încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Kiutin împotriva Rusiei*, nr. 2700/10, CEDO 2011 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Pajić împotriva Croației*, nr. 68453/13, 23 februarie 2016 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Novruk și alții împotriva Rusiei*, nr. 31039/11 și alte 4 cereri, 15 martie 2016 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Biao împotriva Danemarcei* (MC), nr. 38590/10, 24 mai 2016 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Taddeucci și McCall împotriva Italiei*, nr. 51362/09, 30 iunie 2016 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8);
- *Ibrogimov împotriva Rusiei*, nr. 32248/12, CEDO 2018 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 8).